

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnilstvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 15.

V Ljubljani, v četrtek 20. januarja 1898.

Letnik XXVI

Shod v Idriji.

(Izvirni dopis.)

Idrija, 17. januarja.

Včeraj zvečer, t. j. v nedeljo imela je tukajšnja kat. delavska družba shod, katerega je sklical po § 2. naš družbenik, gosp. Ivan Jurman. Shod vršil se je v gostilni gosp. Franceta Sinkovca in bi se imel začeti ob 7. uri zvečer, kar pa se ni moglo storiti radi razgrajanja naših vrlo olikanih gg. mokračev. Gosp. Jurman namreč je povabil na shod njemu znane osebe na glasovnice in tako tudi povabil mej drugimi 3 socijalne demokrate. Demokratje, pijani od popoldanje dozdevne zmage v Spodnji Idriji in pa tudi od užitega vina, hoteli so pod vodstvom nalašč v to svrhu iz Ljubljane naročenega čevljarskega umetnika v pokoju Zadnika, z vso silo ulomiti v zborovalne prostore in tako potem s kričanjem shod preprečiti. A kar je šlo v Spodnji Idriji lahko izpod rok, je pa izpodletelo v Idriji. Potolčeni so zopet.

Častno spričevalo pa so s svojim vedenjem zopet dobili, da so izvor surovosti, nasilstva in sovraštva! Naj jih njihov sodrug in vicekomandant Urban Strumpfantl še tako izgovarja, iz njihovih del ne bode zbrisal nikdar madeža preblazene socijalistične surovosti! In dokler bodo ti možje v Idriji glavno besedo imeli, in vsak shod, na katerem ne bodo imeli glavne vloge socijaldemokrati, preprečili, ali vsaj hoteli preprečiti, toliko časa se Idrijčan — žalibože — ne bode mogel spoštovati po svetu. Daleč smo prišli v Idriji po teh kulturonoscih. Vsaj se pošten človek že več ne bode smel na cesto prikazati, ker pri belem dnevu ne bode gotov, da mu od katere strani ne prileti kaka gorka za ušesa. Po celem svetu je navada, samo v Idriji ne, da se ljudje mirno skupaj posvetujejo in da se ne vsiljujejo tja, kamor vedó, da jih ne vidijo radi med seboj. Lanskega leta preupili so dr. Ferjančiča na shodu »pri črnem orlu«. — Predlanskim tudi v ravno tisti gostilni pa niso pustili govoriti dr. J. Ev. Kreku, ko smo mi napravili shod. In ravno tako tudi lani ni mogel poslanec Koblar, ki se je tudi mnogo trudil za izboljšanje idrijskih razmer, volilnega shoda izvršiti, samo zato ne, ker ni bil mokrač. — Tako počenjanje nekoliko poličnjakov in socijalistov spravi prebivalstvo katerega mesta le v slab sloves in mu ni nikakor v čast. Toda, kaj bomo govorili in prazno slamo mlatili, vsaj je vse zaman, vsaka beseda, vsaka črka, vsako opominjevanje je zastoj, ti možje so preveč nahujskani, da bi jih bilo mogoče spreobrniti.

Tedaj k stvari! Okrog 7. ure zvečer prilo mastila je tolpa mokračev iz znane gostilne pod vodstvom svojega generala Zadnika, exčevljarja iz Ljubljane. Ta tolpa nadraženih ljudi je hotela brez vstopnic si vhod v zborovalne prostore prisiliti in je delala za žive in mrtve, da bi dosegla svoj namen. Kako so delali, naj le nekoliko omenim, da svet izve olikanost teh ljudskih osrečevalcev. Družbenika A. Vončina so dvakrat potisnili na tla in nekdo ga je tako udaril po glavi, da je krvavel. Sklicatelja J. Jurmana, ki je branil

vhod, so tudi dvakrat na tleh imeli, osobito je hotel mu noge s svojo palico izpodnesti, da bi bil padel in bi imeli socijalisti čez njega pot v zbornico, kolovodja Zadnik. Jurman ima levo roko nad komolecem vso črno. Potrgali so mu tudi vse gumbe pri suknji; s tako silo so ga vleкли! J. Mavrinu so strgali nekoliko rokava na vrhnji suknji. M. Podgornika je nekdo kakor pes v nogo ugriznil. J. Peternel je dobil par klofut itd., itd. Delali so z vso silo, a vhoda v zbornico niso dobili. Ko je bilo preveč pritiska, in se je bilo bati, da se naskok mokračem posreči, takrat stopi sklicatelj Jurman v g. županovo stanovanje in prosi g. župana, naj posreduje, da se bode mogel zbor vršiti. In čast, komur čast, župan je šel med razljučeno ljudstvo in mu rekel, naj se mirno razide, ker nima pravice se shoda udeležiti, ki je sklican po § 2. — Kmalu na to so prihiteli orožniki na pomoč, naredili mir in red pred gostilno ter pet kričačev čez noč zaprli v ječo. — Je sicer žalostno, če že ni več mogoče v Idriji brez bajonetov zborovati, a vender to je jedino dobro, da imamo po bajonetih mirni ljudje, mir in da nas varuje država, to nas tolaži, sicer bi ne bili niti življenja varni pred takimi suroveži, kakoršne so se, kakor že opetovano — mokrači pokazali ta večer. — Kot značilno in pač vredno premišljevanja našim zapeljanim delavcem javljamo naslednje: Čevljar, ali sedaj kar si boš, Zadnik, je nahujskal delavce. Stal je prvi pod stopnjicami, s silo hotel prodreti v zborovalne prostore, s palico si pomagal proti sklicatelju Jurmanu, v nemal delavce za naskok proti rediteljem, branil s silo povabljenim vstop (n. pr. katehetu Oswaldu) — ko je pa zagledal orožnike, padlo mu je srce v hlače in kakor moker pes skril se je v »štibelce«, da bi ga orožniki ne dobili. Popolnoma miren je ostal, ko so po njem zapeljane žrtve odvajali v ječo. Ko so orožniki zopet odšli, prikazal se je iz nova zapeljivec Zadnik, vtihotapil celo v zborovalno sobo, spremljan od par zvestih oprod, od koder pa se je brez vstopnice moral umakniti, kakor je rekel, »sili«.

Nato se je pričel zbor. Dr. Iv. Krek je sicer nerad, pa na prošnjo družbenikov naposled vender prišel v zborovalnico, kjer ga je izmučeni sklicatelj, družbenik g. J. Jurman v kratkih besedah pozdravil, ter predlagal, da se izvoli predsednikom g. dekan Ark o. Nato pozdravi predsednik navzoče, otvori shod in dá besedo g. posl. dr. Kreku.

Dr. Krek v začetku svojega govora dobro okrcal socijalne demokrate v Idriji. Pravi, da tako nasilstvo, kakor se je danes zgodilo, je žalostno znamenje za prebivalce v Idriji. Če je prišlo že tako daleč, da tukaj ni mogoče mirnim ljudem zborovati brez varstva orožnikov, tedaj je to pač žalosten znak časa in bi bilo najbolje, da se pametni ljudje nič več ne zbirajo v posvet. — Na ravno tak način so delali socijalisti tudi v državnem zboru v prosepah ljudstva. — Navzoči povabljeni mokrač Š. Kavčič oporeka poslancu ter pravi, da je hotela priti večina na shod (pa kakšna večina!), pa da so jo stran spodili. — Dr. Krek pravi, da tukaj na shodu ni nobe-

nega govora o kaki večini, shod je sklical g. Jurman po § 2. in povabil le svoje somišljenike in druge mirne ljudi, ki hočejo zvedeti, kaj se godi v državnem zboru, in da se je razven povabljenih 3 mokračev hotela usiliti cela tolpa pijanih razgrajačev v zborovalnico. Dokler ne bode mogoče v Idriji zborovati očitno, toliko časa se bode zborovalo le po § 2. — Govornik tudi nikakor ne more prepričati Šimona, da so mokračji preprečili shod leta 1896 meseca marca v pivarni »pri črnem orlu«, čeravno je znano to dejstvo vsakemu človeku v Idriji. Na vršesni klic: »Razdrli so liberaluhie«, opomni dr. Krek: Brozovič je zbiral trume pri Štrausu in je stal tik mene, ko je sam kričal na vse grlo in druge vspodbujal h kričanju.

Nadalje poroča g. poslanec o stanju v drž. zboru. Dvomi, da bi se moglo redno dalje zborovati pri takih razmerah v drž. zboru. Kadar treba za nižje ljudstvo kaj storiti in se v takem slučaju kaj predlaga, ki bi nekoliko židom žep olajšalo, tedaj prično takoj nemški liberalci, nacionalci in ž njimi zvezani demokratje ropotati in razbijati, tako, da je nemogoče vsako nadaljno parlamentarno delovanje. O svojih zaslugah ne bo govoril poslanec, ker se ne mara prikupovati volilcem in mu tudi prav nič ni ležeče pri takih razmerah, kakoršne so, biti še poslanec. Predlog je imel sicer več pripravljenih, a nikdo izmed večine ni mogel ničesar predlagati zaradi razbijanja v drž. zboru. Stopil pa je večkrat v zadevah svojih volilcev k ministrom in merodajnim gospodom in tam uredil, ker mu v državnem zboru ni bilo mogoče nič storiti. Nato opiše nemške liberalce, nacionalce in liberalne veleposestnike. S temi strankami hodijo socijalni demokratje. Na Dunaju imajo general-komando in to določuje govore, ki se imajo vršiti po celi Avstriji. Kar se na Dunaju v generalštabu sestavi, to Kristan deloma sam oznanjuje, deloma pa napravi kratek izvleček, katerega potem ta »berühmt« Čobal, Zadnik in drugi po Slovenskem po shodih prežekujejo. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. januarja.

Izstop Nemcev iz češkega deželnega zbora sicer še ni postal dejstvo, pač pa je sklenjena stvar in Nemci čakajo, kakor se zatrjuje, le še razprave o predlogu svojega moža Schlesingerja, potem pa takoj izvrše svoj naklep. Graška »Tagespost« pravi, da vest o izstopu dosedaj sicer še ni došla, toda jasno pa je, da pride prav kmalu, kakor je tudi že znano, kako se bode glasil ta sklep. Nemci ne marajo vsprejeti novega vladnega načrta ter na tej podlagi spraviti se z ministerstvom in Čehi. S tem so toraj Nemci naravnost povedali, kar se je slutilo že s početka, da ne marajo ničesar slišati o spravi, v katero bi bili le tedaj privolili, ako bi se jim bile izpolnile vse zahteve, Čehom pa nobene. Vsakemu je toraj jasno, da so jedino le nemški kričači onemogočili poskus za spravo na Češkem, katero je tako željno pričakovalo ne samo češko, ampak sploh avstrij-

sko prebivalstvo, dobro vedoč, kolike važnosti bi bila srečna rešitev, od katere je v prvi vrsti zavisno mirno delovanje v dunajskem parlamentu. Splavala je sedaj po vodi vsaka nada na sporazumljenje nemško-liberalne in nacionalne klike z ostalimi avstrijskimi narodi, prebivalstvo, kolikor ga je še trezno mislečega, bode zopet jasno uvidelo, kakšni prijatelji so Nemci in koliko jim je še zapupati.

Dalmatinski deželni zbor in Italijani.

Klub italijanskih poslancev dalmatinskega deželnega zbora je izdal nastopni komuniké: Razmere, ki so prisilile italijanske zastopnike, da so lani izstopili iz deželnega zbora, trajajo nadalje. Vlada še vedno neče ustanoviti obljubljene italijanske ljudske šole v Spljetu. Vsled tega vlada mej italijanskim prebivalstvom največja nezadovoljnost. Gre se sicer le za epizodo narodnega in političnega boja v Dalmaciji, toda že to zadostno označuje vladajoče razmerje. Z ozirom na to so sklenili italijanski poslanci, da se sedaj ne vdeležujejo deželnozborskih sej. Toraj jedna sama dovoljena, a ne še ustanovljena ljudska šola je privedla lahonske poslance do tega koraka. Ko bi se slovanski zastopniki ravnali po tem receptu, morali bi izstopiti, rekli bi, iz vseh deželnih zborov, kajti povsodi se jim gode veliko večje krivice, kakor Italijanom v Dalmaciji. Hrvatska večina gotovo ne žaluje preveč na začasni izgubi tako »močne in delavne« opore v deželnem zastopu, ki bi radi kakor Nemci po drugih kronovinah, vladali neomejeno in po svoji lastni želji.

Pruski poslanski zbor je došla večeraj vladna predloga, v kateri se zahteva nadaljnjih 100 milijonov za pospeševanje naseljevanja nemških rodbin na Poznanjskem in v Zahodnji Prusiji. Razprava o tem vladinem predlogu bo gotovo zelo burna in bodo zastopniki poljskega naroda gotovo storili svojo dolžnost. Da bo popolnoma zaman njihov trud, je gotovo že sedaj, vendar bo pa svet izvedel iz njih ust marsikaj, kar je bilo dosedaj še prikrito javnosti. Da hočejo polagoma popolno zatreti poljski narod, razvidi se že iz vladnega poročila, s katerim se utemeljuje omenjeni nasvet. Izkušnje zadnjih desetletij, glasi se v tem poročilu, so pokazale potrebo nadaljnega postopanja. Razmerje mej obema narodnostima se je v poslednjem času zelo poslabšalo na kvar Nemcev in kaže se velik naraščaj poljskega malega kmetskega stanu na deželi. Pa tudi v mestih se kaže polagoma že precejšen naraščaj. To se opaža posebno v srednjih stanovih, ki se vedno bolj odtujujejo Nemcem. Tako je trajalo to nadalje, agitacija za poljsko stvar se je širila v govoru in pismu in za nemštvo je nastala velika (!) nevarnost. Takemu počenjanju se mora storiti konec in proti tej agitaciji nastopiti z vso odločnostjo. Poprej dovoljeni krediti v to svrhu so se izkazali premajhni, da bi se mogli nameniti zakona dovesti na celi črti.

Literat Zola pride vendarle pred porotnike, ne sicer ker je sam v svojem umazanem pismu na Francijo in predsednika Faure zahteval, da se mu da prilika »pojasniti resnico«, marveč najbolj vsled tega, ker to zahteva pravosodni minister radi nebroj razžaljenj in napadov na predsednika, vojnega ministra in razne vojaške dostojanstvenike. Židovsko-framasonska klika se sicer zelo veseli tega trenutka, ko bo njih literarni bog lahko povedal in pojasnil vse, kar ve o črnih nakanah »klerikalnih izdajalcev« republike, toda gotovo je pa tudi, da se bo prej ali sled pokazalo, kje je resnica in pravica, ter se bo prišlo na sled vsem podkupljenim židovskim sleparjem, naj si pripadajo katerim koli krogom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. januarja.

(Za vzajemno delo.) Deželni poslanec dr. Danilo Majaron je objavil v »Slov. listu« članek, ki je zaradi tega značilen, ker se on kot član narodne stranke izjavlja za spravo. Med drugim piše: Torej — sprava med slovenskima strankama na Kranjskem! Čital sem, da ta sprava ni dosežena, če jo po jeden veljak od vsake stranke podpiše. To je tudi moje mnenje. Strankarstvo sedaj ni le med veljaki, temveč je zanešeno žalibog v prebivalstvo vseh mest in trgov, večjih in celo malih vasij. Strankarstvo nam ne razjeda samo političnega polja, ampak tudi gospodarsko, in celo strogo

literarno polje. Da se to povsodi izravna ali vsaj ublaži, to je idejal, v čegar vresničenje je treba na vseh straneh drugega duha. In ta dobri genij mora veliko let, na široko in globoko delovati, da pripravi vse slovenske kroge nazaj v spravljivo življenje in jednotno izpolnjevanje narodovih nalog. A treba je vendar enkrat začeti z dokazi spravljubivega duha, treba vsaj poskusiti zblizanje tam, kjer je posebno tačas nujno potrebno in, po mojem, neizogibno, namreč na narodno političnem polju. Imejmo pred očmi, da se pri sedanjih spravljubnih pogajanjih gre v prvi vrsti za jednotno nastopanje Slovencev v kranjskem deželnem zboru, kakešnega že več let ni bilo in kakoršno je bilo zadnji dve leti skoro izključeno. Kdo pa si kaj takega še naprej želi? Samo naš narodni nasprotnik, ali tisti, ki je na potu, da postane renegat, ali končno tisti, ki čuta za narodnost nima. Vsi drugi pa moramo želiti in tudi želimo, da v kranjskem deželnem zboru zastopniki slovenskega naroda ta narod kot samosvojo politično celoto predstavljajo, branijo in jačijo, to pa posebno zategadelj, ker imamo Slovenci jedino v tem zboru večino, katero moremo za svojo narodnost izkoriščati, in katero bi morali izkoristiti tudi tedaj, ako bi na Kranjskem slovenska narodnost imela, kar še davno ni, popolno veljavo, izkoristiti namreč za obmejne Slovence, ki kot gole parlamentarne manjšine ne morejo doseči nobenega sklepa v prilog slovenskega naroda. Da se slovenska večina v kranjskem deželnem zboru vsaj v vseh narodnih in političnih vprašanjih vedno tudi pokaži kot večina, to je naravna želja vseh slovenski čutečih src v naši deželi in isto tudi po vsej pravici od nas slovenskih poslancev zahtevajo od nekdanj izvenkranjski naši rojaki, ne le Slovenci, nego tudi Hrvatje, zahtevajo dandanes tembolj, ker nam prav zadnji dnevi kažejo, da se tudi drugi deželni zbori v narodnih rečeh ne omejujejo na svoje kronovine! Sicer pa je tudi treba samo še omenjati, da bi složno postopanje deželnozborskih poslancev utegnilo preprečiti nadaljnje razdvajanje slovenskega prebivalstva, da bi iz teh krogov stopal mir tudi v dežel in delal za sporazumljenje mej raznimi slojevi, kar bi nam narodne zavode v deželi in izven nje povzdignilo, sploh pa nas v našem narodnem boju gmotno in moralno ojačilo. Kdo ne bi sodeloval pri poskusih, da se to doseže? Ne bodem naglašal, zakaj zadnja leta v kranjskem deželnem zboru ni bilo takó, kakor bi bilo po povedanem v nujnem interesu slovenske politike sploh vsekako želiti. Imamo pa sedaj tri druge istine pred sabo: prvič, da so se složili slovenski in hrvatski državni poslanci; drugič, da se je notranji politični položaj s konstelacijo parlamentarnih strank vred korenito spremenil; in tretje, da katoliškonarodni klub s posredovanjem z druženi državnih poslancev sedaj ponuja narodnemu klubu v deželnem zboru spravo. Vse troje je jasno v mejsebojni zvezi. Pa če bi bilo samo to istina, da katoliškonarodni klub vabi nas poslance narodne stranke na skupno deželnozborsko delovanje, tedaj živo zahteva interes slovenskega naroda, da se nasproti takemu pojavu zavzema do bro h o t n o stališče. Vzlasti program narodne stranke, na čegar podlagi smo bili izvoljeni, naravnost narekuje takšno stališče, ker dotične narodno politične zahteve se dajo dosežati jedino le po skupnem delovanju vseh poslancev. Namesto dobrohotnosti, kaj smo doslej videli? Komaj se je iz katoliško narodnega tabora prikazal politični parlament z belo zastavo, že je »Slovenski Narod« komandiral: »Feuer«! Cela ploha krogel se je vsula na glave tistih, ki se kažejo spravljubive, in pri tem se ni niti toliko pazilo, da bi strelji ne bili zadeli onih, ki stoje v taboru same narodne stranke. Koliko za sedaj gotovo neumestnih rekriminacij, koliko strupenih osebnostij smo morali te dni čitati v »Slov. Narodu«! In to vse naj je priprava za akcijo, katero je oznanjal že veličastni vseslovenski shod, za akcijo, katero vsa druga slovenska glasila navdušeno pozdravljajo kot zvezdo boljše bodočnosti! Naj bi bil »Slovenski Narod« rajši takoj izjavil, da je proti vsakemu zblizanju deželnih poslancev, kakor pa, da hoče kazati objektivnost, pri tem pa po pravih in skovanih dopisih hujska na vse strani proti pričetni spravni akciji. Ono bi bilo pošteno, to pa je nepošten način, proti kateremu mora z mano vred vsak protestovati, v

kojem ni še popolnoma zadušen glas politične morale! Toliko sem moral povedati in se zavrovati proti očitaniu, da so vsi poslanci narodne stranke zadovoljni z omenjenimi herostratskimi poskusi. Seveda sem mogel govoriti le o načelnem stališču svojem, ker mi pravni pogoji katoliško-narodnega kluba še niso znani, kakor niso znani drugim, ki bi bili radi tega tudi lahko nekoliko počakali s svojo obsodbo, če jim je do tega, da se končno začne zboljšavati slovenskega naroda pretužne politične razmere!

Vsled te izjave došla je dr. Majaronu kakor piše »Edinost« nastopna brzozavka iz Trsta: Čestitamo na rodoljubnih in možatih besedah. Mi smo z Vami in z vsemi, ki resno delajo za spravo. Le nevstrašeno naprej do zmage dobre stvari. Dr. Abram, Ante Bogdanović, Makso Cotič, Fr. Dolenc, Alojzij Gorup, Ivan Goriup, Kornelij Gorup, dr. Gregorin, Fr. Kosec, M. Mandić, Iv. Nabergoj, dr. Rybař, Anton Truden, dr. Truden, J. M. Vatovec.

(Dnevni red) III. seje deželnega zbora kranjskega v Ljubljani dne 21. januarja 1898 I. ob 10. uri dopoldne. 1. Branje zapisnika II. deželnozborske seje dne 18. januarja 1898. 2. Naznani deželnozborskega predsedstva. 3. Vladna predloga z načrtom deželnega zakona, s katerim se določuje, da je osebni dohodninski davek, ki je bil uveden po državnem zakonu z dne 25. okt. 1896 I., drž. zak. št. 220, oproščen od vseh pristojnosti deželnega zakonodajstva podvrženih doklad, in v kolikor da so dvorni, državni, deželni in javni zakladni uradniki, kakor tudi dušni pastirji oproščeni od doklad k plačarini. 4. Poročilo deželnega odbora gledé dovoljenja 4% naklade na najemščino od stanovališč v mestni občini Novomesto. 5. Poročilo deželnega odbora v zadevi ustanovitve deželnega skladišča v Ljubljani. 6. Poročilo deželnega odbora gledé združitve vasi Hrib s trgov Vrhniko. 7. Poročilo deželnega odbora o nasvetu zadevajočem ustanovljenje in vzdrževanje meščanskih šol na Kranjskem. 8. Ustno poročilo finančnega odseka gledé dovolitve priklad za cestne namene. 9. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za l. 1896. 10. Ustno poročilo finančnega odseka o računskih sklepih bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdeniškega zaklada za l. 1896. 11. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunih bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdeniškega zaklada za l. 1898. 12. Ustno poročilo upravnega odseka v zadevi razdružitve selske občine Velika Dolina v samostojni občini Velika Dolina in Čatež. 13. Ustno poročilo upravnega odseka v zadevi razdružitve selske občine Bled v samostojni občini Bled in Ribno in o dotičnih prošnjah. 14. Ustno poročilo upravnega odseka o enketi, katera se je vršila na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu 22. in 23. aprila 1897 I. 15. Ustna poročila odseka za letno poročilo, o letnem poročilu, in sicer: Splošno poročilo o letošnjem letnem poročilu deželnega odbora in o raznih številkah.

(Prijateljski večer) v »Katoliškem domu« je privabil precej prijateljev na razgovor. Razpravo je vodil prof. in posl. dr. Krek. Razgovarjalo se je poglavitno o tem, kako sestaviti apologetiko za narod, katero bi izdala družba sv. Mohorja. Določili so se gg. dr. Krek, dr. Ušeničnik, dr. Pečjak in dr. Janežič, da sestavijo za to primerne načrte. — Prihodnjo sredo se bo ta razprava nadaljevala, na dnevnem redu pa je tudi razgovor o konsumnih društvih, o vprašanju, ki se vzlasti živahno zadnji čas razpravlja mej nami. — Posebej se na te prijateljske večere nikdo ne vabi, vendar je vsak prijatelj in somišljenik dobro došel, ne le iz Ljubljane, marveč tudi z dežele. — Mej osnovatelji teh večerov je namreč ta misel in želja, da se razgovorov in predavanj od časa do časa vdeležujejo tudi izven Ljubljane bivajoči prijatelji; za katere je v »Kat. domu« tudi glede postrežbe in prenočišča dobro poskrbljeno. — Torej na svidenje prihodnjo sredo 26. t. m. v obilnejšem številu.

(Slovanski shod.) Z Dunaja 17. jan. Deželni zbor dolenjeavstrijski sprejel je predlog dr. Kolisko, da se sme na javnih ljudskih in meščanskih šolah v Dolenji Avstriji poučevati samo v nemškem jeziku. Proti temu nasilstvu sklicali so dolenjeavstrijski Slovani velik protestni shod. Shod

je bil sklican prvotno v sedemnajsti okraj k »Schwandner-ju«. Toda posestnik te gostilne prelomil je vsled nemško nacijskega pritiska svojo dano nemško besedo, in je odpovedal v zadnjem trenutku prostore. Odbor poiskal je vsled tega prostore v drugem okraju. Zborovanje bilo je naznanjeno ob 10. uri dopoldne 16. prosinca. Slovani odzvali so se v obilnem številu povabilu sklicateljev. Zbrani so bili tukaj v prvi vrsti Čehi, katerih je na Dolenjem Avstrijskem blizu pol milijona. Tudi ostali Slovani bili so mnogoštevilno zastopani. Prvi govornik Čeh Janča omenjal je krivice, ki se gode Slovanom zlasti na Dunaju, kjer mnogoštevilni dunajski Čehi nimajo nobene javne šole, ko se vendar po nemških kronovinah za nekaj Nemcev takoj zida nemška šola. Drugi govornik državni poslanec Kurz omenjal je, da se hočejo češki poslanci potegovati za pravice dunajskih Čehov, in da hočejo vztrajati toliko časa, dokler ti ne dobijo svojih pravic. Kot tretji govornik nastopil je Slovenec Podgornik. Hotel je govoriti slovenski, toda vladni zastopnik mu tega ni dovolil. Vsled tega omenjal je v češčini prijateljstvo in slogo, katera naj veže Slované zlasti v tako važnem trenutku. Ko so govorniki končali, prebrali so se razni telegrami, zapele so se pesni »Hej Slovani« in »Kje dom je moj«. Nato se je shod zaključil. Nekaj Čehov hotelo je nato demonstrirati proti dr. Luegerju pred magistratom, toda policija jih je razkropila.

(V Mariboru) se bode naselil nov odvetnik, dr. L. Possek. — V mestu se snuje ženska podružnica »Südmarke« kot nova postojanka Germanije irredente.

(V Ptuj) pride z Dunaja kot gvardijan in župnik minoritske cerkve sv. Petra in Pavla č. gospod Alfonz Svet.

(Slovenščina v štajerskem deželnem zboru.) Povodom nedolžne slovenske interpelacije g. dr. Dečka piše graška klepetulja: »Zdi se nam, da slovenski deželni poslanci nočejo mirnih razprav, temveč narodni prepir. Danes prečitana interpelacija v »bindiš«-jeziku je predrzno izzivanje nemške večine in sploh nemškega prebivalstva, česar nemški poslanci ne morejo trpeti in ne bodo. Že danes so interpelantje dobili jasen odgovor na svoj poskus, nadlegovati nemško večino z nerazumljivim »bindiš«-jezikom in ogorčenost nemška bode rastla, ako se bode ponavljal ta poskus. Slovenskim poslancem se bode drugače odgovorilo, nego danes; a potem se ne smejo pritoževati o krivici in neznosnosti, ako sami delajo razpor v zbornici.« — Tako govori in piše nemška neznosna nadutost.

(Vinogradniški kurzi) za Štajersko bodo na deželnih vinarskih šolah v Mariboru in Lipnici ter na Bregu pri Ptujju od 1. marca do konca novembra. Prosilci, ki so dovršili vsaj 17. leto, naj vlagajo prošnje pri deželnem odboru vsaj do 15. februarja.

(Kako se v Mengšu predpustom zabavamo?) Jako dobro. Spravo delamo. Med kom? Med liberalci in klerikalci. Prav blizu smo že skupaj. Skoraj da že vsi jedno trdimo. 1. V št. 11 »Naroda« trdi naš liberalni nasprotnik, da je naš liberalni župan izplačal vso vojaško prenočevalnino. Dobro. Prav to je trdil v klerikalnem »Slovenec« naš klerikalni dopisnik. Ta je še celo dodal dan in številko odloka c. kr. okrajnega glavarstva, vsled katerega se je plačilo moralo izvršiti. Torej v tem smo že jedini! 2. Naš gospod župan sicer pravi, da je teh 73 gld. 7½ kr., za katere ga je slavno c. kr. okrajno glavarstvo prisililo, da jih mora izplačati, vzel iz občinske blagajne. Toda to ne bode motilo začetega sporazumljenja. Zakaj, če ga naši možje primejo, je li res to storil, in s kako pravico, bo on gotovo precej pripravljen priseči, da je to vse zlagano, da ni izplačal iz občinske blagajne, ampak od tistih denarjev, ki jih je od vojaške oblasti prejel. 3. »Narodov« lanski dopisnik je trdil, da je naš župan izplačal 10 gld. iz svojega. Dobro! Potem ukaz od sl. glavarstva še za 63.07½ gld. Po vsem tem bi človek pričakoval, da je župan goljufan za 73.07½ gld. — A zadnji dopisnik »Narodov« št. 11. je teh 63.07½ gld. pozabil in trdi zopet, da je plačal le 10 gld. več, kakor je prejel. Torej le mala pomota! Prav! Za malenkosti, kakor je 63 gld., se pri nas ne menimo! 4. Če je to malenkostno — datum kake pobotnice, kojih »Narod« omenja — je gotovo še bolj malenkostno. Torej malenkost

na stran. Nekoč sem dobil brezimno pismo. Zlobni pisalec je jako dobro oponašal pisavo našega župana! Meji drugim trdi: »Ti sam si župana golfov za 52 kr.« (zato, ker mi je po občinskem slugi poslal to svotico za prenočevalnino jednega častnika). Veste, česa sem se pri tem spomnil? Na to-le: Nagloma je bil nekdanji zdravnik, ki je raje malo več pil kot premalo, iz gostilne poklican k bolniku. Umno položi roko na roko, da bi vidil, je-li bolezen nevarna. Z drugo roko poišče žilo, sluša in sluša: »Der Kerl ist ja besoffen!« vzklikne, a ne vé, da je držal za svojo žilo! 5. Toda še več! Naši liberalci — čujte! — že tudi molijo! In zoper to klerikalci vendar ne moremo oporekati. »Narod« št. 11. piše: »Tudi mi Mengšani molimo Boga, da naj bi nam odvzel tega duhovnika.« Dobro! Se vjemamo. Tudi mi molimo. Ne sicer, da bi nam Bog odvzel tega duhovnika, ker vemo, da to še ne bo tako hitro, marveč da bi nam dal za petdeset odstotkov pametnejega Janca za župana, kar se gotovo prav hitro zgodi, kedar bodo občinske volitve. Torej v poglavitni stvari se vjemamo — molimo! 6. Toda ne mislite, da je vse to le navidezno, prisiljeno. Ne! Pri nas se o tem tudi tako govori, »da se ni še nikdar tako govorilo o duhovnikih, kakor sedaj« (»Narod« št. 11) ob času sprave! In kaj se najpogosteje govori pri naših »zdravniško izvežbanih« liberalcih: »Kapelan naj sedi v spovednici in ričet je«, tako je »pogruntal« slavnoznani vulgo »Pfefferkönig«! Izvrstno! Tudi v tem smo jedini, baš to dvojje imamo tukajšnji kapelanje najraje! 7. Kar se osebnosti tiče, če je kdo »fejst fant« ali ne, o tem je težko razsojevati. Če kakemu možu včasih na bolj »fantovsko« uide, to ni posebno častno. Če bi zakonskemu možu rekel, da je »fejst fant«, bi bila to slaba pohvala!! Ni res, Janez! Torej pustite vi »Slovenčevega« dopisnika, naj bo »fejst fant«, še vi bodite »fejst mož« in sprava je končana. Na svidenje pri ričetu!

Narodno gospodarstvo.

Vinogradarstvo na Kranjskem.

(Poročilo deželnega odbora za l. 1897.)

Razširjanje trtne uši po Kranjskem.

Trtna uš razširila se je tudi v minoletem letu po nekaterih krajih. Na novo se je konstatirala v občinah Št. Rupert in Radeče, dalje v občini Smuka in v občini Oberh pri Dragatušu. Po tem takem je sedaj okuženih na celém Kranjskem 58 občin. Po obsegu je okuženih ali sumljivih 8374-92 ha; ker je na Kranjskem vseh vinogradov 10.836 ha, je torej okuženih 77-2%. Od teh je 3000 ha popolnoma uničenih. Najbolj je prizadet Črnomaljski okraj, kajti od 2189 ha je okuženih in večinoma nerodovitnih 2159 ha.

Odkar so priče na ameriško trto cepljene naše domače trte roditi, poprijelo se je tudi manj zavedno ljudstvo z veliko vneto saditve takih trt in ker mu gresta v tem dežela in vlada z veliko požrtovalnostjo na roke, upati je, da bo tudi kranjski vinogradar kmalu rešen te kalamitete.

Kakor sedaj razmere stoje, se je v zadnjih letih na Kranjskem ravno glede vinarstva mnogo storilo, tako da more kranjska dežela v tem oziru kmalu konkurirati z drugimi, v boljših gmočnih razmerah se nahajajočimi deželami. Ta uspeh se je dosegel s podelitvijo brezobrestnih posojil, denarnih podpor, brezplačno podelitvijo ameriških podlag in cepljenk in s teoretičnim ter praktičnim podukom. Tudi kmetijske podružnice nočejo zaostati ena za drugo in zato skrbje, da si vsaka nekaj napravi, s čemur hoče drugo nadkriliti; ta konkurenca pa pride vinogradnikom dotične občine v velik prid.

Kaj in koliko so si napravile posamezne podružnice v zadnjih 4 letih, kažejo jasno sledeče številke. Ti nasadi merijo 181.638 štirjaških metrov in trtnice 26.963 štirjaških metrov površine.

Deželni nasadi v Ljubljani.

Tudi v tem letu so se vporabili za vlaganje cepljenk in podlag isti prostori kot pretečeno leto. V ta namen služijo 3 parcele in sicer dve blizu prisilne delavnice, ena pa na Codellijevem. S cepljenjem se je pričelo v drugi polovici marca, ter nadaljevalo do konca aprila. Popolnoma zgotovljene cepljenke se letos ni vlagalo naravnost v zemljo, ker je bilo premalo časa, pa tudi ker je bilo kljubu lepemu vremenu vendar za vlaganje še premrzlo, marveč se jih je postavilo v zaboje

ter ovilo z mahom in preneslo v klet, kjer se je kurilo, da je bila vedno enaka temperatura. Ko so pričeli cepiči lepo odganjati, vložilo se jih je v trtnico. Vsepeh žal ni bil radi vremenskih razmer in zaradi slabo dozorelega lesa dovoljen.

Po letu so cepljenke lepo rastle in se tudi dobro držale, a jeseni se jih je moralo pri izbiritvi prav veliko zavreči, ker niso bile popolnoma zarašene. Pri taki pazljivosti, kakor se tu vrši skozi celo leto, doseči bi se morali drugačni odstotki vspešne rasti.

Nacepilo se je 80.150 komadov, v trtnico se je pa vložilo maja meseca 73.500, drugo je odpadlo. Cepili so korigendi in učenci Sotlar, Rajtner, Videnič, vlagali so pa odrastli prisiljenci, katerih je bilo vedno 8 do 12. Na dan se je požlahtnilo 2500 do 3500.

(Dalje sledi.)

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 20. jan. Upravno sodišče je ugodilo pritožbi občine Kralj. Vinohradi, kateri je naučna uprava naročila, da mora ustanoviti trirazredno nemško dekliško šolo. Občino je zastopal dr. Herold. V razsodbi se glasi, da se tu ne gre za šolo, katero bi bila dolžna občina ustanoviti, in se je toraj v to ne more siliti.

Praga, 20. jan. Češki poslanci so interpelovali ces. namestnika zaradi izgrede v dežel. zbornici in na ulicah. Ces. namestnik je odgovoril, da je policiji in vojaštvu naročil, naj kar najmileje postopata. — Pri izgredih na Vavčevem trgu so bile tri osebe nevarno poškodovane.

Praga, 20. jan. Včeraj proti večeru ni bilo več videti nemških dijakov z društvenimi znaki. Vojaške patrulje, ki so opoldne ostavile svoje določene prostore, so se zvečer zopet porazdelile po raznih cestah in ulicah. Pri nemškem gledišču je bilo po sklepu predstave nekoliko krika, ki pa ni imel nikakega resnega značaja. Aretovane so bile tri osebe radi razžaljenja vojaške straže.

Praga, 20. januarja. »Politik«, »Glas Naroda« in »Katolícké Listy« priporočajo prebivalstvu zmernost in zatajevanje, ker le na ta način je možno mej pravičnimi Nemci pridobiti si več prijateljev. — »Prager Tagblatt« izjavlja, da je od napovedanih novih naredeb odvisno, kako bodo Nemci uravnali nadaljne korake.

Praga, 20. januarja. Nemški poslanci so v posebnem posvetu sklenili, pri prvi priliki, ako bi bili žaljeni ali po večini prezirani, izstopiti iz deželnega zbora.

Brno, 20. januarja. Nemški poslanci v brnskem deželnem zboru so se posvetovali o političnem položaju ter izjavili, da hočejo solidarno postopati z zastopniki nemškega naroda na Češkem. — Poslanec Stransky je izročil predlog, s katerim se vlada pozivlje skrbeti za to, da se natanko izvršujejo jezikovne naredbe tudi za Moravsko.

Levov, 20. jan. Posl. Wachnianin je predlagal jednako kakor vlada za Češko tudi za Galicijo, da sta oba deželna jezika pri vseh državnih oblastvih popolno jednako-pravna; v obeh jezikih naj vlada tudi objavlja svoje odloke. Ta predlog naj se izroči odseku osmero članov, polovično Poljakov in polovično Rusinov pod predsedstvom deželnega maršala.

Krakovo, 20. januarja. Poljski »Čas« hvali postopanje češke deželne delegacije, ker z dostojnostjo in zmernostjo bodo največ vspehov dosegli.

Belgrad, 20. januarja. V radikalni stranki je nastal razpor. Prevlado so dobili zmerni pod vodstvom Pašića.

Pariz, 20. januarja. Anarhist Etievant je napadel po noči dva stražnika z nožem. Konečno je hotel še ustreliti v stražnico. Pri tem pa so ga prijeli ostali stražniki in aretovali. Etievant se je pred kratkim povrnil iz Londona.

Jokohama, 20. januarja. Uradni list očita Nemčiji, Franciji in Rusiji, da se pečajo s samostojno politiko. Izjavlja se, da Japonci ne marajo nikake zveze.

Umrli so:

18. januarija. Jožef Leinfellner, pomožni uradnik, 36 let, Trnovski pristan 8. jetika. — Ana Belihar, sprevednika hči, 8 mesecev, Poljanska cesta 72, botjast. — Marija Sterle, zasebnica, 84 let, Hrenove ulice 12, ostarelost.

V bolnišnici:

15. januarija. Jera Dimnik, zidarja žena, 78 let, plućnica. 16. januarija. Marija Keržič, čevljarja žena, 29 let, chron. morbus Brighthii. 17. januarija. Pavla Ogrin, delavca hči, 1 leto, davica.

Tržne cene v Ljubljani

dné 19. januarija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	12 80	Špeh povojen, kgr.	— 68
Rež,	9 30	Surovo maslo,	— 89
Ječmen,	7 20	Jajce, jedno	— 3
Oves,	6 50	Mleko, liter	— 10
Ajda,	9 10	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	7 80	Telečje	— 60
Koruz,	6 60	Svinjsko	— 64
Krompir,	2 50	Koštrunovo	— 40
Leča, hktl.	10 —	Piščanec	— 10
Grah,	12 —	Golob	— 15
Fizol,	10 —	Seno, 100 kgr.	1 78
Maslo, kgr.	— 90	Slama, 100	1 78
Mast,	— 70	Drva trda, 4 kub. m.	7 —
Špeh svež,	— 62	" mehka, 4 " "	5 —

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm.
19.	9. zvečer	751.0	—4.6	brezv.	oblačno	
20.	7. zjutraj	750.1	—6.4	sr. zсах.	oblačno	0.0
	2. popol.	749.5	—5.5	sl. jzah.	"	

Srednja večerajša temperatura —4.8°, za 2.4° pod normalom.

Pojasnilo.

Na poziv mnogih prijateljev, naj vendar ne molčim o stvari, o kateri govori zadnje dni cela Ljubljana, prosim Vas, č. gosp. urednik, da mi pripustite v cenjenem listu nekoliko prostora.

V nedeljo popoldne ob 2. uri je umrl v Sp. Šiški č. gosp. Mihael Žnidar, vpokojeni župnik lavantinske škofije previden s sv. zakramenti za umirajoče. Drugo jutro pride napovednik pogrebov v župnijsko pisarno in reče: »Gospod! Kaj pa bo s pogrebom umrlega gospoda župnika? Na oder smo ga djali, a o pogrebu deklet, ki mu je stregla, noče ničesar določiti.« — Jaz: »Najbolje bi bilo, da deklet pride sem.« — V tem trenutku vstopi deklet in pravi, da ne more ničesar žrtvovati za sijajen pogreb, gospod niso ničesar imeli, in kar je ostalo, je njeno, ker jej niso plačevali službe.« »Neka žena je dejala, da treba vencev, jaz pa tega ne morem plačevati.« — Jaz: »Deklet! pomiri se! Ranjki gospod so bili duhovnik, naš tovariš in sobrat, jaz hočem torej, da se vsaj spodobno pokopljejo. Ni treba nikakih vencev, ni sijaja, pač pa se spodobi, da se vsaj spodobno in krščansko pokopljejo. Vi napovednik, naročite takoj, da zvoni koj opoldne s 4 zvonovi, preskrbite nosače, jutri pa pridejo trije duhovniki od nas na pogreb. Ako gospod niso ničesar zapustili za pogreb, bomo zvonili in jih spremili za pogreb.« Dalje vprašam: »So li gospod naredili oporoko?« — »Da!« — »Je li kaj določene nega o pogrebu?« — »Ne vem!« — »Kdo ima oporoko?« — »Hišni gospodar.« — »Zakaj se ne odpre oporoka?« — »Zato, ker je dejal občinski tajnik, da se siné oporoka odpreti šele 8 dni po smrti.« — Jaz: »To ni res, marveč svetujem, da se oporoka takoj nese k sodnji v Križanke, ki bo oporoko odprla in povedala, če je v zadevi pogreba kaj določenega. Sicer pa, kakor sem prej določil, tako naj bo!« — K sklepu sem še omenil, da smrt vedno prinese v hišo stroške, kate-

rim se ni moč izogniti, treba krste, odra, nosačev, grob, plačati zdravnika, zdravila itd.; kmalu se nabere 40 do 50 gld.« To je bil cel pogovor, in deklet je odšlo. — Po obedu pride soproga hišnega posestnika, kjer je ranjki stanoval, in mi pové, da je doma strašna razburjenost zaradi mene, ki sem bojda terjal, da se oporoka prinese meni, in da ranjkega nočem pokopati, če se mine prinese 50 gld. Jaz sem gospej mirno ponovil, kar sem govoril dopoldne dekletu, in gospa mi odvrne: »Hvala lepa za pojasnilo! Vsaj se mi je zdelo, da mora biti tako.« — Zvečer so bile že najostudnejše laži raztrošene po Šiški in Ljubljani, po gostilnah so bile na dnevnem redu, in neki gospod me pride vprašati iz gostilne: »Gospod! jaz Vas poznam; kar govoré po gostilnah, ne more biti res. Vender Vas prosim, pojasnite mi stvar, da morem odgovorjati.« — Jaz ponovim, kar je zgoraj povedano, več ne morem storiti. Čulo se je, da možje zbirajo denar za pogreb, da hočejo vojaškega gospoda, ali če ne bo drugače, evangelskega pastora poklicati, da pokoplje umrlega katoliškega župnika. — Druga dne ob 2. uri sem z dvema patroma pokopal ranjkega gosp. župnika. Ljudje so med potjo molili sv. rožni venec, pogreb je bil priprost, a dostojen in krščansk, nihče ne bi bil slutil, kaj se je govorilo in godilo prejšnji dan. To je faktum. — Pogrebni napovednik, Primož Velkaverh, kateremu sem danes prebral to pojasnilo, pravi, da lahko priseže, da sem dekletu ravno tako govoril, kakor je tu pisano. Velkaverh je bil jedina priča pogovora. Jaz tudi izjavim, da sem pripravljen priseči, da sem tako govoril in ne drugače, torej da nisem zahteval oporoke v moje roke, da nisem rekel: »Prinesite mi 50 gld., drugače ne pokopljemo gospoda«, marveč rekel sem določno: »Gospoda hočem njegovemu stanu primerno pokopati; s štirimi zvonovi bo zvonilo, trije gospodje ga bodo spremili, in sicer vse zastoni, če ni ničesar zapustil.« Bog vedi, kdo je prevrgel moje besede; storil je meni in dobri stvari veliko krivico. Jako žalostno pa je, da se nihče izmed mojih obrekovalcev ni potrudil k meni, lahko bi bil zvedel resnico in ostudnega obrekovanja bi bilo konec. Ali da bi bil vsaj kdo ovadil me preč. ordinarijatu, ki bi bil stvar hitro preiskal in se prepričal o ničevnosti trditve. A tega poguma ni imel nihče. To pač ni viteško, za mojim hrbtom lagati in se skrivati za brezimnostjo. Še danes ne vem niti jednega provzročevalca celega škandala, sicer bi nastopil sodno pot. Ravno sem to pojasnilo spisal, da je obelodanim, ko pride v župnijski urad deklet, ki je službovala ranjkemu gospodu, po mrtvaški list. V navzočnosti dveh kapelanov kot prič prebral sem ji to pojasnilo, vprašaje jo, ali je tako povsem resnično, in ali more na to priseči. Z lastnoročnim podpisom pritrdila je, da zamore, kar priča zapisnik, kateri je v tukajšnjem župnijskem uradu slehernemu na razpolago. Toliko resnici na ljubo. Duhovniki pa vemo, kaj nas čaka v dobi verskega nihilizma.

V Ljubljani, dne 20. januarija 1898.

P. Hugolin Sattner,
župnijski upravitelj.

Napovedbe (fasijs) za osebno dohodnino in za prihodnino

(rentnino) 50 3-1

izdeluje in pojasnila o tem daje

JOS. PERHAUC,
konces. privatna pisarna,

Marije Terezije cesta šte. 4, v pritličji na levo.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

„Hranilnice in posojilnice v Gorjah, registrovane zadrage z neomejeno zavezo“, kateri se bo vršil

dné 13. februarija 1898 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Potrjenje računa za leto 1897.
4. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
5. Razni nasveti.

V Gorjah, dne 19. januarija 1898.

49 1-1

Načelstvo.

Priporočilo!

Podpisani izdelovatelj raznega cerkvenega in stavbinega mizarskega blaga, zlasti cerkvenih klopi, spovednic, vrat, okenj itd., se priporoča častiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom, hišnim gospodarjem v točno in lepo izdelovanje

raznih mizarskih predmetov

po predloženih vzorcih ali po lastnem načrtu.

Cerkve v Dobu, na Rovu, Brdu, Goričici, v Radomljah, Pečah, Komendi, Moravčah, Šenčurju pri Kranju pričajo, kako čvrsto in solidno delo so moje cerkvene klopi.

Josip Stupica

48 8-1

na Viru pri Domžalah.

Zavod za
umetnost
slikarij
26-21 na 298
steklo
B.Škarda
v Brnu.

Specijaliteta:
Izdelovanje cerkvenih oken.
Sedemkrat odlikovan.
Centki zastoni in franko.
Se dopisuje v vseh slovanskih jezikih.
Katalogi na upogled.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 1 gld., za dijaké 60 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

Dunajska borza.

Dné 20. januarija.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 " 35 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 85 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	102 " 90 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 05 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 15 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	935 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	355 " 25 "
London vista	120 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 85 "
20 mark	11 " 76 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 53 "
Italijanski bankovci	45 " 45 "
C. kr. cekini	5 " 69 "

Dné 19. januarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	162 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	162 " 75 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189 " 25 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 70 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 " 75 "
Dunavske vravnjavne srečke 5%	129 " 50 "
Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	109 " — "
Posojilo goriskega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 50 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 50 "
Prioritetne obveznice državne železnice	224 " — "
" " južne železnice 3%	184 " 50 "
" " južne železnice 5%	129 " — "
" " dolenskih železnic 4%	59 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	75 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	80 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	161 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3450 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	425 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	80 " — "
Splošna avstrijska stavbinska družba	107 " 50 "
Montanska družba avstr. plan.	143 " 35 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	170 " 50 "
Papirnih rubljev 100	127 " 50 "

S 1. januarijem 1898 se je pričelo novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“
XXXVI. leto.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih srečk, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.
Brezplačni privrček „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega za-
znamek vseh izžrebanih srečk.
Naročuje se najprimerneje s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštinih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., Wollzeile 10.

2 gld. 60
celoletna naročnina.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec.

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.